

Bulla Gregorii papae IX Anno Domini 1238 die 19 martii

Bùla papieža Grégòra IX z 19 strëmiannika 1238 r.

Bulla papieža Grzegorza IX z 19 marca 1238 r.

Gregorius episcopus servus servorum. Dei dilectis filiis priori et fratribus hospitalis Jerusolimitani in Moravia salutem et apostolicam benedictionem. Iustis petentium desideriis dignum est nos facilem prebere consensum et vota, que a rationis tramite non discordant, effectu prosequente complere. Eapropter, dilecti in Domino filii, vestris iustis postulationibus grato concurrentes assensu domum in Sta[re]grad cum pertinentiis suis vobis a clare memorie B. duce Cassubie ac B. filio eius necnon successoribus eorundem, prout pertinebat ad ipsos, pia et provida liberalitate concessam, sicut eam iuste ac pacifice possidetis et in eorum super hoc confectis litteris asseritis plenius contineri, vobis et per vos hospitali vestro auctoritate apostolica confirmamus et presentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre confirmationis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Laterani XIV. kalendas Aprilis pontificatus nostri anno undecimo.

Grégór, biskùp, slëga bòzich slëgów. Ùmilówónym sënóm, blëznym ě bracyńóm Jeruzalemszi Bòlëcë na Mòrawach, pòzdrowienié i apòstolszczé bógòslawieństwò. Je pòczestną sprawą, cobë më letkò zgòdzëlë sã na sprawiedlëwé prosbë nëch, co mają starã, i cobë më zjiscywelë slëbë, chtërne pòprzez kroczenié rozëmnią drogą pòzwòlają zwënëgòwac cële. Dlòte sënowie ùmilówóny w Panu, wedle wajich sprawiedlëwëch żądaniów, pòtikajęcëch sã z miłim przëstaniem na to, zebë dodóm w Stargardze razã z przënòlëznyma przëległoscama, prawie wama bez Bògùslawa słówny pamiãcë, ksyżëca Kaszëb, i bez Bògùslawa – jegò sëna – a bez jich nòslëdników dóny, dali przënòlëgòł do waju. Pòprzez pòbòzną ě trosklëwą wòlnotã zezwòliwóm. Tak jak wa sprawiedlëwò a spòkójno môta swój dodóm, tak pòprzez pismiona na tã leżnosc przëszëkòwóné domagòjta sã, zebë òne łączëlë sã lepi. Wama ě z waszą pòmòcą waji Bòlëcë bez apòstolską pòwògã zagwësniwómë i pòcwierdzywómë to pòprzez sztãpel tegò pismiona. Tédë nizòdnémù z tëch wszëtczich lëdzy nie slëchò sã złómac ti stronë najégò zagwësnieniégò ani wëstãpòwac przék temù z nierozëmnią zuchternosçą. Zòs jezlë chtos bë so ùdbòł cos taczégò, niech sã dowié, że scygnie na se niezgarã wszechmòcnégò Bòga i jegò bógòslawionëch apòstołów Piotra ě Paùla.

Sztǎpłowóné na Lateranie, 19 dnia miesiąca strēmianika, w jednôstim rokù najégò pòntifikatu.

Grzegorz¹, biskup, sługa sług Bożych. Umiłowanym synom, bliźnim i braciom Szpitala Jerozolimskiego² na Morawach, pozdrowienie i apostolskie błogosławieństwo. Jest rzeczą godną, abyśmy łatwo wyrażali zgodę na słuszne prośby ubiegających się i abyśmy wypełniali śluby, które poprzez kroczenie rozumną drogą pozwalają osiągnąć cele. Dlatego umiłowani w Panu synowie, wobec waszych słusznych żądań, zbiegających się z miłym przyzwoleniem, aby dom w Starogrodzie³ wraz z właściwymi przyległościami, właśnie wam przez Bogusława⁴ sławnej pamięci, władcę Kaszub, i przez Bogusława⁵ – jego syna – oraz przez ich następców dany, dalej należał do was. Poprzez pobożną i troskliwą wolność zezwalam. Tak jak słusznie i spokojnie dom posiadacie, tak poprzez pisma przygotowane na tę sprawę domagacie się, żeby pełniej łączyły się. Wam i za waszym pośrednictwem Szpitalowi waszemu przez powagę apostolską zapewniamy i potwierdzamy to poprzez pieczęć obecnego pisma. Żadnemu więc z tych wszystkich ludzi nie godzi się złamać tej strony naszego zapewnienia ani występować przeciwko temu z nierozważną zuchwałością. Jeśli ktoś zaś podjąłby się takiego zamierzenia, niech dowie się, że ściągnie na siebie niełaskę wszechmogącego Boga i błogosławionych jego apostołów Piotra i Pawła.

Datowane na Lateranie, dnia 19 miesiąca marca, w jedenastym roku naszego pontyfikatu⁶.

¹ Grzegorz IX (ok. 1170-1241) – papież w latach 1227-1241.

² Zakon Rycerzy Jerozolimskiego Szpitala św. Jana Chrzciciela (joannici) powstał na przełomie XI/XII w. i istnieje do dzisiaj (kawalerowie maltańscy). W Stargardzie Szczecińskim joannici pojawili się w latach 80. XII w., gdzie osadził ich książę Bogusław I.

³ Stargard Szczeciński nad Iną.

⁴ Bogusław I (ok. 1130-1187) – starszy syn Warcisława I, założyciela dynastii Gryfitów, która panowała na Pomorzu Zachodnim do połowy XVII w. Od połowy XIII w. Gryfici używali tytułu kaszubskiego (książę Kaszubów/książę Kaszub). Objął władzę po śmierci Racibora I (brat Warcisława I), w 1155 r. Około 1160 r. doszło do podziału państwa między synów Warcisława – Bogusława i młodszego Kazimierza I. Po śmierci Kazimierza (1180) nastąpiło zjednoczenie kraju.

⁵ Bogusław II (ok. 1178-1220) – syn i następca Bogusława I na tronie książęcym. Zarówno Bogusław I, jak i Bogusław II, prawdopodobnie nie używali tytułu kaszubskiego (brak jest poświadczeń źródłowych na ten temat).

⁶ Pontyfikat Grzegorza rozpoczął się 19 marca 1227 r. W związku z tym, że jedenasty rok jego panowania przypada na okres pomiędzy 19 marca 1237 r. a 19 marca 1238 r., to niekiedy jako datę wystawienia bulli podaje się także rok 1237.